

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 3. An non sint alii audiendi, quàm à Christo mißi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

Miracula necessaria. potestate miraculorum mitti; non enim fidem alio modo conciliare possent. Itaque & Moyses, alique sunt potestate signorum instructi.

§. 3. Bullingerus iam concionatoribus concessum ait, ut *demonibus ex animis pellant, & animorum morbos sanent.* Haud recte sane; si enim nouam doctrinam, & quidem contrariam adferant, miraculorum opus est conflagratione. Itaque inepre Piscator, nullo iure à suis postulari putat *miracula, cum doctrina eorum à Christo, & Apostolis abunde sit miraculis confirmata.* Nam præterquam quod omnes Sectarij id mafferunt, de tā diuersa doctrina, constat nouitatem inductam in veterem doctrinam: cum enim nemo hæcenus eam Apostolorū dictorum sententiam esse iudicari, necesse est, ut aliquo signo probent veram esse. Nempe in Eucharistia Christus dixit esse corpus suum & sanguinem; illi figuram aiunt esse. Miraculo Christus vel Apostoli confirmarunt, corpus Christi non figuram corporis Christi, nulli nisi pauculi hæretici id crediderunt. Nunc ut hoc nouum, à Christo & Apostolis non dictum credam, miraculum requiro.

Cum igitur nouitas suspecta sit, opus est miraculis. Maiore se iure Apostoli tueri sine miraculis poterant, cum non multa alia illi, quam quæ prophetæ dixerant, docuerint. Nam ipsi aduersarij aiunt, Christum nihil nisi ex Prophetis docuisse. Interdum septuaginta Apostoli appellantur ab Irenæo & Tertulliano, alijque: verum hic de Apostolis proprie dictis agitur, qui etiam miraculis clauerunt. Si igitur sibi fidunt, vel in muliere *μαρτυρίαν*, vel in viro *ἀδελφείαν*, aut quodcunque morbi genus curent, & nouitatem aliquod testimonium adferant, ne iure damnetur.

§. 4. Potestatem befarium diuidit, in eam, qua immundi Spiritus pelluntur, & eam, qua morbi & infirmitates depelluntur, utraque magna; & tum admodum noua.

§. 5. Spiritus substantiæ immateriales, simplices intelligentiæ, naturā mundissimā, malitiā vero, & peccato penitus immundi. Describuntur ab Hieron. *ad Damasum de filio prodigo.* Augustino de *vita beata, diff. diu. secunda.* Spiritus vero est celer, vehemens, fortis, Qualis i. Regum. 16. & 3. Reg. 22. Act. 19. Apocal. 23. Luc. 3. describitur. Immundus sua concientia, quodque ad mala impellat. Satan dicitur cum aperte se Deo, & conatibus piorum opponit: diabolus cum astu, fraude, calliditate aduersatur. Ita Arias Montanus libro de arcano sermone, seu Ioseph. Porro quod etiam Tostanus Calvinianus, & David Chytræus Lutheranus, negant sibi opus esse miraculis, quod nouam doctrinam non adferant, sed eam quæ ab Apostolis allata, & probata est, improbè faciunt; nam eodem modo dicere & illi poterant, se à Prophetis prædicta, non autem noua adferre. Verum eorum noua fuisse non dubito, & consentit Calvinus l. 4. c. 3. §. 5.

Apostoli noua quædam docuerunt. [Tamen enim, ait, ex ratione & etymo verbi rite Apostoli possunt vocari omnes ministri Ecclesiastici, quia à Domino omnes mittuntur, eiusque sunt nuntij: quia tamen magni referebat, certam haberi de eorum missione noticiam, qui rem nouam & inauditam afferrent, duodecim illos (quorum numero postea accessit Paulus) peculiari titulo ante alios insigniti oportuit.]

Sanandi potestate donantur. §. 6. Omnem infirmitatem, Græcis *νόσος* & *μαλακία* appellat; Etenim quia nulla doctrinæ, & potentia commendatione insignes erant Apostoli, noua etiam adferrent; oportere baptizari, iam aduenisse regnum cælorum, fidem legationi fecerunt operibus admirabilibus, non tamen eis, quæ ostentationem haberent, aut terrorem incuterent, sed

quæ Euangelio gratiæ essent consentanea, quibus homines adiunuerentur. Non est tamen negandum eos quoque alia potestate præditos, quæ impios contumacesque interdum punirent. Ea tamen vbi non videntur eo tempore. Nam postea demum Petrus Ananiam & Sapphiram occidit, Paulus fornicarium satana tradidit in interitum carnis.

Quod in hoc versu nonnulli legunt *κατὰ πνεύματος*, vnius libri auctoritate firmat Lucas Burgenis, sed subintelligendum non legendum monet, apud Lucam est *ἐν*, ut dixi. Quod itidem quædam exemplaria habent *πνεύματι μακαρίαν ἐν τῷ λαῷ*, non est huius loci, sed ex c. 4. 23. translatum huc est.

QVÆSTIO III.

An non sint alij audiendi, quam à Christo missi?

§. 1. Nisigne argumentum Tertullianus l. de præscriptionibus aduersus hæreses ex hac missione concludit. Nemo enim sibi potestatem sumit, nisi ordinaria, vel extraordinaria potestate missus; cum nemo sibi ipse det potestatem. Sed Tertullian. auctoritate innuat, omnis enim hæresis pudentia primordia & flagitijs & impostura sortita est, ex se orta.

Omnne genus ad originem suam censetas, necesse est. Itaque tot ac tanta Ecclesia, vna est illa ab Apostolis prima, ex qua omnes. Sic omnes prima, & omnes Apostolica, dum vnam omnes probant unitatem. Communicatio pacis & appellatio fraternitatis, & conuersatio Hospitalitatis, quæ ratione non aliaratio regit, quam eiusdem Sacramenti vna traditio. Hanc igitur dirigimus præscriptionem. Si Dominus Iesus Christus Apostolos misit ad prædicandum, alios non esse recipiendos prædicatores, quam quos Christus insinuat, quia dicitur nec alius patrem nouit nisi filius, & cui filius reuelauit, nec alijs videtur reuelasse filius, quam Apostolis, quos misit ad prædicandum, utique quod illis reuelauit. Quod autem prædicauerint, id est, quid illis Christus reuelauerit; & hic præscribam non aliter probari debere, nisi per eandem ecclesiam, quas ipsi Apostoli condiderunt, ipsi eis prædicando, tam vna, (quod aiunt) voce, quam per epistolam postea. Si hæc ita sunt, constat proinde omnem doctrinam quæ cum illis Ecclesiæ Apostolicis matricibus, & originalibus fidei conspiret, veritatem reputandam, id sine dubio tenentem, quod Ecclesia ab Apostolis, illi, Apostoli à Christo, Christus à Deo suscepit: reliquam vero omnem doctrinam de mendacio prædicandam, quæ sapiat contra veritatem Ecclesiarum, & Apostolorum, & Christi.

Merito igitur Quintinus Tertulliani interpretes eos non iudicat Christianos, qui aliter sentiunt. Eadem mens est Irenæi l. 3. contra hæreses. c. 3.

§. 2. Salutis igitur fundamentum est, missio Euangelizantium, fidem præstuat legatus, si audiri desiderat. Non credimus legatos Dei, nisi se missos edoceant. Ordinariam missionem nullam habent. Nouam & extraordinariam signis probare oportet. Respondet Pareus ad Roman. cap. 10. f. 14. dubio 11. Ordinem esse eum, ut pastores eligantur, vocentur, & mittantur à Presbyterio Ecclesiæ. Ab hoc autem nostri præcones eliguntur & vocantur. Legitimè igitur.

Hoc recentiores utcumque dicere, & impiam presumptionem palliare possunt: veteris enim Ecclesiæ quadam imitatione ludibria missionum exerceant. Non tamen Zwinglij, Caluini, aliorumque factilegia illo sipario contegi possunt. Non enim erat Presbyterium hominum profanorum, non conspiratio consistorialis, quæ illi mitterentur, primum illi proruperunt, plebes abduxerunt, & secessionem facta alios mittere cœperunt, nulla

nullo autem effectu, qui enim ipsi missi non fuerunt, qua auctoritate alios mittere potuerunt? Nec vero presbyterij est vlla in missione potestas; quis enim illud vocauit? quis ordinauit? quis potestatem Episcopos faciendi donauit? Tota igitur missionum congregatio contra ius diuinum est, & ipso facto nullum, irritumque: non minus, quam rebellio magnatum, creatio directorum, acta directorum, comitiorum habendorum præsumptio, atque adeo noui regis electio. Nec villo modo satisfacere possunt. Non enim fuit Ecclesia Caluiniana ante Zwingleum, non igitur præconem vocare potuit, à se ergo venit. Signis igitur, & virtutibus ostendere oportuit, à Deo se missum.

VERSUS 2. 3. 4.

Duodecim autem Apostolorum nomina, sunt hæc: Primus Simon, qui dicitur Petrus, & Andreas frater eius, Iacobus Zebedæi, & Ioannes frater eius, Philippus & Bartholomæus, Thomas & Matthæus publicanus, & Iacobus Alphaei, & Thaddæus, Simon Cananæus, & Iudas Iscariotes, qui & tradidit eum.

QVÆSTIO I.

Quomodo Primus Simon Petrus?

§. 1. Auctarij Ecclesiasticæ Hierarchiæ, & ordinationis diuinæ interurbatores, varias conseruauit causas, cur primo loco ponatur. Piscator ait esset primus, quod Primus sit vocatus; non enim additur: Secundus, tertius. Id vero idcirco fieri quod primus sit vocatus. Non tamen verum est, quod ipse putat: quin & Beza in errore est, ideo primū vocari quia sit primus vocatus: Nam Andreas prior est vocatus, Ioan. 1. 40. & 41. Ille enim inuenit Petrum & adduxit ad Iesum. Insurgit tamen Beza, & vt Pontificem loco pellat, Petro *τῷ πρῶτῳ* abrogare conatur [Primus, *πρῶτος*, *πρῶτος*]. Quid si hoc vocabulum ab aliquo additum est, qui Petri primatum velle stabilire, nihil enim sequitur, quod cohereat. Sed tamen hoc idem obseruauimus alibi usurpatum similitudine, vt dicimus Marc. 3. 16. Sed & reperimus ita scriptum in omnibus exemplaribus, & Theophyl. Romano, qui dicitur admoneri Primo idcirco recenseri Petrum & Andream, quod essent *πρῶτοι ἀποστόλοι*. In hoc autem ordine nihil mysterij latere, vel illud declarat, quod Marc. 3. & Luc. 6. idem prorsus ordo non obseruatur: & hoc etiam loco in veteri translatione. Philippus & Bartholomæus Iacobo & Ioanni præponuntur. Sed & apud Paulum ipsum Gal. 2. 9. Iacobus Petro præponitur: vt plane sint ridiculi, qui volunt hoc argumento tyrannidem Antichristi confirmare: etiam si primatum inter Apostolos libenter concedimus Petro, sed ordinis inter pares, non gradus supra inferiores.]

Respondeo maleuolam esse Bezae suspicionem: ne dicam impiam, qua scetario factu scripturam corrigat. Cum enim in omnibus Latine, Syris, atque adeo omnibus Græcis sit particula, *πρῶτος*, hominis infidelis est in dubium vocare, quod hæcenus omnibus

Ecclesia legit. Nullam enim vllius linguæ exemplar ostendere potest, in quo non legatur *πρῶτος*, & in Syro *ܡܪܝܬܐ* *Kadmahum*, non igitur odio pontificis eo est procedendum, vt verbum Dei mutetur.

§. 2. Caluinus moderatius: nec enim scripturam inficiatur, nec primatum inter Apostolos Petro detrahit, tantum in totum orbem eius iurisdictionem negat pertingere. [Insulse, inquit, Romanenses primatum suum hinc eliciunt. Primum inter Apostolos fuisse Simonem Petrum libenter fatemur: Sed quod inter paucos homines valuit, ad totum orbem extendere nulla ratio patitur. Adde quod qui primus numeratur, non ideo protinus inter suos collegas dominium habet. Iam vt omnia illis quæ postulant de Petro demus, donec impios & sacrilegos apostatas Petri successores esse probent, eius dignitas nihil ad Romanam sedem.]

Non extorquet nobis illud testimonium insulsus arguator. Nos enim Petri primatum, hoc ipso quod inter Apostolos fuit, ad vniuersum orbem extendimus: Nam Apostolis cura totius orbis, cum potestate spiritali commissa est, eius igitur potestas quæ in omnes totius orbis pastores fuit, etiam in omnem orbem fuit. Quos enim ille paucos homines agnoscit, nos vero eos velut totius Ecclesiæ Patriarchas veneramus, quibus qui præest, etiam toti Ecclesiæ præest. Ipse Caluinus Patriarchis Apostolos cõfert [Postea ait, factum est Sion sceptrum virtutis filij sui longius emitteret, vt manarent ex fonte illo fluuij qui large irrigarent quatuor mundi plagas. Tunc vndique Deus Israel suum collegit, vt coalescerent in vnu corpus non tantum dispersa & lacerata membra, sed homines qui ante prorsus alieni fuerant à populo Dei. Non ergo frustra Dominus duodecim veluti Patriarchas constituens, Ecclesiæ renouationem testatus est.]

Petrus igitur cum sit Patriarcharum quidam Patriarcha, seu primus Patriarcharum, eius dignitatem toto orbe eminentissimam esse conficitur. Atque hoc ipso quod supereminet Apostolis, eorum etiam subditis, quibusque præfectus est.

§. 3. Alterum Caluini *κεφαλῆ* est: Non ideo Petro dominium concedi, et si primus sit. Respondeo, abuti illum nomine Domini, nec eum proprie Dominum aliorum, sed principem Apostolorum, nec principem more regum gentium, sed Ecclesiasticum dicimus, eum vero primatum consequitur potestas in alios: Nam optime docet Adrianus Sarania in colloquio cum Beza, nō posse fieri, quin sint eorum etiam annui, & mensuri præfides cū aliqua potestate. Hinc potestatem eam veteres agnouerunt. Leo ad Anastasium Episc. Thessalon. ait. *Inter beatissimos Apostolos in similitudine honoris fuit quadam discretio potestatis, & cum omnium par esset electio, vni tamen datum est, vt ceteris præmineret, de qua forma Episcoporum est orta distinctio.*

Et Greg. Magn. l. 4. Epist. 38. Certe 1. Cor. 6. Christianos Paulus arguit, quod si quis aliquem iudicis non præficerent, quod signum erat potestatis; nec illegitime usurpasse Apostolum vllus dixerit. Et Aug. ad Bonif. l. 3. c. 3. *Apostolus cum dicitur, si non exprimitur quis Apostolus, non intelligitur nisi Paulus, quia pluribus est epistolis notior, & plus omnibus laborauit. Si principatum inter Apostolos spectas, Petrus dicitur princeps Apostolorum, quia insistentis est à Christo caput & Pastor ouium.*

Quin & Origenes in c. 6. ad Rom. summā illi tribuit rerum: & Cyrillus Alexand. apud D. Thomam contra Græcos, ait à Christo soli Petro quod suum est plenū datum. Eucherius Lugdunensis, Paulum præcipuum, sed Petrum primum appellat, Eusebius l. 2. Historiæ Os Apostolicæ vocat omnium *κεφαλῆ*, os & aduocatum. Hinc eorum Petrus in Ephesino concilio alijsque primus & sedet, & notus.

mina-

DAVID GUTHRIE
IN
EUANGELIA
CUI
IN